

аспекти здоров'я людини : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції / за заг. ред. проф. Пилипенка С.В. Полтава: Астроя, 2018. С. 57–59.

4. Телятников А. В. Поширення переломів кісток у собак. *Науковий вісник ветеринарної медицини*. 2013. № 11. С. 149–152.

5. Шулешко О. О., Жоріна Л. В. Лабораторні дослідження—важливий фактор точного діагнозу захворювань у тварин. *VI Міжнародна науково-практична конференція викладачів і студентів «Актуальні аспекти біології тварин, ветеринарної медицини та ветеринарно-санітарної експертизи»*. 2021. С. 41–43.

6. Grassato L. et al. Shoulder lameness in dogs: preliminary investigation on ultrasonography, signalment and hemato-biochemical findings correlation. *Frontiers in Veterinary Science*. 2019. T. 6. С. 229.

7. Oosterlinck M., et al. Accuracy of pressure plate kinetic asymmetry indices and their correlation with visual gait assessment scores in lame and nonlame dogs. *American Journal of Veterinary Research*. 2011. Vol. 72(6). P. 820–825.

8. Scott H., Witte P. Investigation of lameness in dogs: 1. Forelimb. *In Practice*. 2011. T. 33. №. 1. С. 20–27.

9. Witte P., Scott H. Investigation of lameness in dogs: 2. Hindlimb. *In practice*. 2011. T. 33. №. 2. С. 58–66.

Ганна Самойлюк
(Дніпро, Україна)

ЕФЕКТИВНІСТЬ ТОНКОГОЛКОВОЇ БІОПСІЇ ПІД ЧАС ДІАГНОСТИКИ ЛІМФОМИ СОБАК

Аналіз літературних джерел свідчить про те, що лімфома собак є однією із найбільш розповсюджених онкологічних захворювань [2, с. 727]. Розробка нових, та удосконалення існуючих методів діагностики цього поширеного захворювання на сьогоднішній день все ще залишається актуальною проблемою [1, с. 12].

Ми ставили за мету визначити значення та ефективність тонкоголкової біопсії за комплексної діагностики лімфом у собак.

Під час діагностики лімфом під контролем ультразвукового дослідження проводили тонкоголкову біопсію. Отримані аспірати печінки, селезінки, кісткового мозку досліджували цитологічно та за необхідністю, проводили гістологічний аналіз. Цитологічні мазки висушували і фіксували та фарбували методом Романовського – Гімза. Критерії морфологічної класифікації ґрунтувалися на розмірі клітин (середній, малий або великий) на формі ядра, щільності хроматину, розширення та базофілії цитоплазми. Таким чином був проведений цитологічний та гістологічний аналізи печінки, селезінки, лімфатичних вузлів і кісткового мозку.

Діагноз на лімфоми ставили під час проведення патологоанатомічного розтину (17 випадків), під час проведення хірургічних операцій у порожнинах організму (7 випадків), тонкоголкової біопсії під контролем УЗД і цитологічного

дослідження (13 випадків). Діагноз підтверджували проведенням гістологічного дослідження.

Встановлено ефективність комплексної діагностики лімфоми з використанням інструментальних і лабораторних методів. Так, шляхом цитологічного дослідження отриманого методом тонкої голкової аспіраційної біопсії матеріалу з лімфатичного вузла визначалися гомогенні популяції великих лімфоїдних клітин з видимими ядрами клітин і базофільною цитоплазмою. Шляхом цитологічного аналізу виявляли дифузну інфільтрацію атипових, великих зернистих лімфоїдних клітин. Слід відмітити, що діагностовані лімфоми мали як В-клітинне так і Т-клітинне походження.

Крім цього, виявлено значну ефективність в комплексі діагностичних методів ультразвукового дослідження. У випадках виникнення підозри на лімфому сонографічно ми виявляли гепатомегалії, спленомегалії, черевні лімфаденопатії. Потім проводили тонкоголкову аспіраційну біопсію матеріалу та цитологічне, а іноді і гістологічне дослідження.

Проведений нами аналіз сучасного стану стосовно діагностики лімфом в клініках ветеринарної медицини показав що лімфоми є більш поширеними ніж вважалося раніше. Слід відмітити, що для коректної постановки діагнозу на лімфому слід мати сучасне обладнання для інструментальної діагностики. В деяких клініках немає якісних сучасних апаратів для ультразвукової діагностики та датчиків з великою роздільною здатністю, завдяки яким під час обстеження можна було б виявити проблему.

На нашу думку, під час виникнення підозри на лімфому слід більш широко використовувати тонкоголкову біопсію і цитологічний аналіз, а за необхідністю, імунотипівання та гістологічне дослідження. Як правило, в теперішній час діагноз на лімфому встановлюється шляхом дослідження матеріалу, отриманого шляхом некропсії. Відсутність алгоритму діагностики і можливості раннього виявлення лімфом у собак суттєво впливає на ефективність лікування через неможливість ранньої діагностики.

Вважаємо, що шляхом ультразвукової діагностики під час загального обстеження можна вчасно поставити діагноз, провести тонкоголкову біопсію під сонографічним контролем, здійснити цитологічний та за необхідністю, гістологічний аналіз і імунотипівання лімфоми.

Проведення тонкоголкової біопсії під контролем ультразвукового дослідження та подальший цитологічний і гістологічний аналіз аспіратів є ефективним методом діагностики лімфоми собак.

ЛІТЕРАТУРА

1. Sayag D., Fournel-Fleury C., Ponce F. (2018). Prognostic significance of morphotypes in canine lymphomas: A systematic review of literature. *Veterinary and Comparative Oncology*. 2018. 16(1), 12–19.
2. Sokołowska J., Micun J., Malicka E., Lechowski R. Proliferation activity in canine lymphomas. *Polish Journal of Veterinary Sciences*. 2012. 15(4), 727–734.